

ที่ พน ๐๒๐๒/๒๕๕

กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารบี

ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ปฏิญญาร่วมบันดาร์เสรีเบกาวันของรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานในด้านความมั่นคงและการเปลี่ยนผ่านทางพลังงาน พร้อมคำแปล

๒. ถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ พร้อมคำแปล

๓. ถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานบวกสาม ครั้งที่ ๑๘ พร้อมคำแปล

๔. ถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีพลังงานแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๑๕ พร้อมคำแปล

๕. แถลงการณ์ของความร่วมมือด้านพลังงานอาเซียนกับทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ

๖. ถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีโครงการบูรณาการด้านไฟฟ้าระหว่าง สปป. ลาว ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ พร้อมคำแปล

ด้วยกระทรวงพลังงานขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง (The 39th ASEAN Ministers on Energy Meeting (AMEM) and Associated Meetings) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับประเทศไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในระหว่างวันที่ ๑๓-๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ บรูไนดารุสซาลามได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานบวกสาม ครั้งที่ ๑๘ การประชุมรัฐมนตรีพลังงานแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๑๕ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานกับทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๗ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานกับทบวงการพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๕ การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียน-สหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๑ และการประชุมรัฐมนตรีโครงการบูรณาการด้านไฟฟ้าระหว่าง สปป. ลาว ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ผ่านระบบการประชุมทางไกล

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบต่อร่างถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖ ฉบับ ได้แก่ (๑) ร่างปฏิญญาร่วมบันดาร์เสรีเบกาวันของรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานในด้านความมั่นคงและการเปลี่ยนผ่านทางพลังงาน (๒) ร่างถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ (๓) ร่างถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานบวกสาม ครั้งที่ ๑๘ (๔) ร่างถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีพลังงานแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๑๕ (๕) ร่างถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีโครงการบูรณาการด้านไฟฟ้าระหว่าง

/สปป. ลาว...

สปป. ลาว ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ (๖) ร่างถ้อยแถลงระดับสูงของความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างอาเซียนกับทวิภาคีพลังงานระหว่างประเทศ โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างถ้อยแถลงร่วมดังกล่าว ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงพลังงานดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นผลการหารือแนวทางความร่วมมือด้านพลังงานร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจา รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศซึ่งเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กระทรวงพลังงานจึงเห็นสมควรเรียนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อทราบต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงพลังงานขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้โปรดเสนอเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในโอกาสแรกต่อไป

๔. สาระสำคัญ

เมื่อวันที่ ๑๓-๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบการประชุมทางไกล โดยมี ดาโต๊ะ เสรี เซเตีย ดร. อวัง ฮาจิ มัด สุนี บิน ฮาจิ มุด ฮุซเซน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของบรูไนดารุสซาลาม ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุม ซึ่งการประชุมมีแนวคิดหลัก (Theme) คือ “เราใส่ใจ เราเตรียมพร้อม เรารุ่งเรือง” (We Care, We Prepare, We Prosper) โดยมีสาระสำคัญของการประชุมดังกล่าว ดังนี้

๔.๑ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ (The 39th ASEAN Ministers on Energy Meeting and Associated Meetings: the 39th AMEM) ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและได้รับทราบถึงแผนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านพลังงานอาเซียน ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ โดยมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

๔.๑.๑ สาขาความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงโครงข่ายสายส่งไฟฟ้าอาเซียน (ASEAN Power Grid: APG) ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าการดำเนินการภายใต้สาขาความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงโครงข่ายสายส่งไฟฟ้าอาเซียนในปี ๒๕๖๔ ได้แก่ (๑) การผลักดันความก้าวหน้าในการดำเนินการซื้อ-ขายไฟฟ้าพหุภาคีภายใต้ APG การกำหนดกลไกเพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับองค์กรและกฎระเบียบที่จำเป็น และเสร็จสิ้นการดำเนินการการศึกษาแผนแม่บทการเชื่อมต่อโครงข่ายอาเซียน ระยะที่ ๓ (AIMS III) (๒) สถานะของโครงการบูรณาการด้านไฟฟ้า สปป. ลาว-ไทย-มาเลเซีย (LTM-PIP) ระยะที่ ๒ ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ มีการซื้อขายไฟฟ้ารวม ๑.๗๒ กิโลวัตต์ชั่วโมง และปัจจุบันได้มีการดำเนินการโครงการบูรณาการด้านไฟฟ้า สปป. ลาว-ไทย-มาเลเซีย-สิงคโปร์ (LTMS-PIP) โดยกำหนดปริมาณการซื้อขายไฟฟ้า สูงสุดที่ ๑๐๐ เมกะวัตต์ ผ่านระบบเชื่อมต่อโครงข่ายที่มีอยู่ในปัจจุบันระหว่าง สปป. ลาว ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ โดยวางแผนจะเริ่มดำเนินการซื้อ-ขายใน พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๖

๔.๑.๒ สาขาความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติอาเซียน (Trans ASEAN Gas Pipeline: TAGP) ที่ประชุมรับทราบการดำเนินงานภายใต้โครงการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติอาเซียน โดยมุ่งการพัฒนาตลาดก๊าซธรรมชาติสำหรับภูมิภาค การเพิ่มจุดเชื่อมต่อเพื่อรองรับและขยายการเข้าถึงก๊าซธรรมชาติสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนและส่งเสริมบทบาทของการใช้ก๊าซธรรมชาติในภูมิภาคเพื่อเป็นพลังงานสะอาด

๔.๑.๓ สาขาความร่วมมือด้านถ่านหินและเทคโนโลยีถ่านหินสะอาด (Coal and Clean Coal Technology: CCT) ที่ประชุมรับทราบและเห็นชอบเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศแห่งอาเซียนด้านเทคโนโลยีถ่านหินสะอาด การเผยแพร่รายงานการศึกษาเรื่องบทบาทของถ่านหินในการเปลี่ยนผ่านทางพลังงาน และการลงนามในบันทึกความตกลงร่วมระหว่างศูนย์พลังงานอาเซียนกับสถาบันวิจัยด้านเทคโนโลยีพลังงานและเศรษฐกิจของจีน (MoU between ACE and China Energy Technology and Economics Research Institute: CETERI) โดยมีแผนที่จะทำการศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการดักจับและกักเก็บคาร์บอน (Carbon Capture and Storage: CCS) ในโรงไฟฟ้าถ่านหิน และเสริมสร้างขีดความสามารถในการนำเอาแนวทางด้านเทคโนโลยีถ่านหินสะอาดมาใช้ในอาเซียน

๔.๑.๔ สาขาความร่วมมือด้านประสิทธิภาพและการอนุรักษ์พลังงาน (Energy Efficiency and Conservation: EE&C) ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าการพัฒนาแนวทางการประหยัดพลังงานในอาคารและระบบทำความเย็น การจัดทำมาตรฐานเดียวกันสำหรับการประหยัดพลังงานของเครื่องปรับอากาศและอุปกรณ์ส่องสว่าง โดยมีการเปิดตัวระบบฐานข้อมูลการลงทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องปรับอากาศของภูมิภาคอาเซียนเมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา รวมถึงการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในภาคขนส่งและภาคอุตสาหกรรม และที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าของการลดความเข้มข้นการใช้พลังงานในภูมิภาค ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (ค.ศ. ๒๐๑๙) ซึ่งอาเซียนสามารถบรรลุเป้าหมายคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ จากการตั้งเป้าหมายที่ทั้งภูมิภาคจะต้องลดค่าความเข้มข้นการใช้พลังงานให้ได้ร้อยละ ๓๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕)

๔.๑.๕ สาขาความร่วมมือด้านพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy: RE) ที่ประชุมรับทราบ ความก้าวหน้าของการจัดทำเอกสารทิศทางพลังงานหมุนเวียนในอาเซียน ฉบับที่ ๒ (2nd Renewable Energy Outlook) ซึ่งจะเตรียมเผยแพร่ในปลายปี ๒๕๖๔ ความคืบหน้าของความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและประเทศคู่เจรจาที่ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจแล้ว อาทิ ความร่วมมือกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ในการพัฒนาก๊าซชีวภาพในภาคไฟฟ้าของอาเซียน ความร่วมมือกับทบวงการพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ (IRENA) ในการจัดทำโครงการศึกษาการประเมินความยืดหยุ่นของพลังงานระดับภูมิภาค และความร่วมมือระหว่างสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และศูนย์พลังงานอาเซียนในการวิจัยและศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพในอาเซียนและการบูรณาการกลยุทธ์การพัฒนายานยนต์ไฟฟ้ากับแนวทางการพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพของอาเซียน เป็นต้น รวมทั้งการรายงานสถานะการพัฒนาพลังงานหมุนเวียนของอาเซียน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (ค.ศ. ๒๐๑๙) มีสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนเมื่อเทียบกับปริมาณพลังงานทั้งหมดที่ผลิตได้ (RE share in the total primary energy supply) ของอาเซียนอยู่ที่ร้อยละ ๑๓.๕ ซึ่งอาเซียนตั้งเป้าไว้ที่ร้อยละ ๒๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) และมีสัดส่วนโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนเมื่อเทียบกับปริมาณกำลังการผลิตติดตั้งของโรงไฟฟ้าทั้งหมด (RE share in installed power capacity) อยู่ที่ร้อยละ ๒๘.๗ ซึ่งอาเซียนตั้งเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ ๓๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕)

๔.๑.๖ สาขาความร่วมมือด้านนโยบายและแผนพลังงานของภูมิภาค (Regional Energy Policy and Planning: REPP) ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงานของแต่ละสาขาความร่วมมือ และเห็นพ้องร่วมกันในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนด้านพลังงานเพื่อเร่งการเปลี่ยนผ่าน

และสร้างความยืดหยุ่นด้านพลังงานของภูมิภาค เพื่อยกระดับสมรรถนะด้านพลังงานของอาเซียนสู่ระดับสากล โดยดำเนินนโยบายและแผนพลังงานของภูมิภาค เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลและการผลักดันนโยบาย และการวางแผนด้านพลังงานของอาเซียน เสริมสร้างความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและประเทศ คู่เจรจา ส่งเสริมการลงทุนด้านพลังงาน และติดตามการดำเนินงานของแต่ละสาขาความร่วมมือตามแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านพลังงานอาเซียนระยะที่ ๒ ให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

๔.๑.๗ สาขาความร่วมมือด้านพลังงานนิวเคลียร์เพื่อประชาชน (Civilian Nuclear Energy: CNE) ที่ประชุมรับทราบการดำเนินงานภายใต้เครือข่ายความร่วมมือด้านพลังงาน นิวเคลียร์ โดยมุ่งเน้นความร่วมมือระดับภูมิภาคและนานาชาติ การเสริมสร้างศักยภาพบนกรอบกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับด้านนิวเคลียร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีนิวเคลียร์ การสร้างขีดความสามารถของบุคลากร ประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านนโยบาย เทคโนโลยี และกฎระเบียบเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์ รวมทั้งความร่วมมือ ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนและการเสริมสร้างความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ

๔.๑.๘ เครือข่ายความร่วมมือการกำกับกิจการพลังงานอาเซียน (ASEAN Energy Regulators' Network: AERN) ที่ประชุมรับทราบการดำเนินงานของเครือข่ายความร่วมมือการกำกับกิจการ พลังงานอาเซียน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนความร่วมมือการเชื่อมโยงสายส่งไฟฟ้าอาเซียน (APG) และการเชื่อมโยงท่อก๊าซ อาเซียน (TAGP) รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการกำกับกิจการพลังงาน ของอาเซียนให้เป็นรูปธรรมต่อไป

ในการนี้ ที่ประชุมได้รับรองร่างปฏิญญาร่วมบันดาร์เสรีเบกาวันของรัฐมนตรีอาเซียน ด้านพลังงานในด้านความมั่นคงและการเปลี่ยนผ่านทางพลังงาน มีสาระสำคัญ คือ ส่งเสริมความมั่นคงด้านพลังงาน อย่างยั่งยืนและการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานในลักษณะที่ครอบคลุมและเป็นธรรมในการส่งเสริมการเติบโต ทางเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของประชาชนในปัจจุบันและอนาคต รายละเอียดดังสิ่งที่ ส่งมาด้วย ๑ และถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดแนวทางและวิธีการของอาเซียนที่นำไปสู่ความร่วมมือในการแสวงหาความมั่นคงด้านพลังงาน การเปลี่ยนผ่าน ทางพลังงาน ดึงดูดการลงทุน และการใช้พลังงานคาร์บอนต่ำในภูมิภาค รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๒ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานบวกสาม ครั้งที่ ๑๘ (The 18th ASEAN+3 (China, Japan, and Korea) Ministers on Energy Meeting: The 18th AMEM+3) ที่ประชุม ประกอบด้วยรัฐมนตรีจากประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ กับประเทศคู่เจรจา ๓ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี และญี่ปุ่น โดยที่ประชุมมุ่งเน้นความร่วมมือด้านความมั่นคง ทางพลังงาน ตลาดน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ พลังงานหมุนเวียน ประสิทธิภาพและการอนุรักษ์พลังงาน และพลังงานสะอาด โดยการแบ่งปันข้อมูลด้านนโยบาย กฎระเบียบ ประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีใหม่เกี่ยวกับพลังงานผ่านโครงการต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ เพื่อร่วมผลักดันอาเซียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ความร่วมมือด้านพลังงานอาเซียน ระยะที่ ๒ ต่อไป

ในการนี้ ที่ประชุมได้รับรองถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ด้านพลังงานบวกสาม ครั้งที่ ๑๘ ด้วย มีสาระสำคัญ คือ ประเทศคู่เจรจา ๓ ประเทศ มีความมุ่งมั่นร่วมกัน กับประเทศสมาชิกอาเซียนที่จะดำเนินมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจหลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ในภาคพลังงานอย่างยั่งยืน โดยการเร่งกระบวนการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ทางพลังงานและความยืดหยุ่นทางพลังงาน การสร้างงานในภาคพลังงานสะอาด และการปรับปรุงการใช้ พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างสมดุลระหว่างต้นทุนทางเศรษฐกิจด้านพลังงาน ความเสี่ยง ในการจัดหาพลังงาน และนโยบายระดับภูมิภาคเกี่ยวกับการพัฒนาพลังงาน รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๓ การประชุมรัฐมนตรีพลังงานแห่งเอเชียตะวันออก ครั้งที่ ๑๕ (The 15th East Asia Summit Energy Ministers Meeting: the 15th EAS EMM) ที่ประชุมประกอบด้วยรัฐมนตรีจากประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศ และประเทศคู่เจรจาอีก ๘ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่น สาธารณรัฐอินเดีย นิวซีแลนด์ เครือรัฐออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา และสหพันธรัฐรัสเซีย โดยได้มีการหารือเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาพลังงานเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน และการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยรัฐมนตรีและผู้แทนระดับสูงจาก ๑๗ ประเทศ ได้แสดงวิสัยทัศน์และแนวนโยบายการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานและการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของแต่ละประเทศสรุปได้ดังนี้

๑) ไทย: ในโอกาสนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของไทยได้นำเสนอแนวนโยบายในการเพิ่มสัดส่วนโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน นโยบาย 30๑30 ในการส่งเสริมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า และการส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นแนวนโยบายภายใต้กรอบแผนพลังงานชาติ ปี ๒๕๖๕ อีกทั้ง ยังได้นำเสนอแนวคิด เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว หรือ BCG Model ต่อที่ประชุมเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้และการเพิ่มมูลค่าให้กับทรัพยากรที่มีอยู่

๒) บรูไน: นำเสนอแนวนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีเป้าหมายในการลดก๊าซเรือนกระจกลงร้อยละ ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรม ป่าไม้ ยานยนต์ไฟฟ้า พลังงานหมุนเวียน การบริหารจัดการระบบไฟฟ้า การกำหนดราคาคาร์บอน การกักเก็บคาร์บอน การส่งเสริมความรู้และการตระหนักรู้ของสังคมต่อปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น ทั้งนี้ ยังคงให้ความสำคัญกับการใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นแหล่งพลังงานสะอาดเพื่อการเปลี่ยนผ่านพร้อมกันกับเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนมากขึ้น และการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีพลังงานใหม่ เช่น เทคโนโลยีไฮโดรเจน และเทคโนโลยีการดักจับการใช้ประโยชน์ และการกักเก็บคาร์บอน (Carbon Capture, Utilization and Storage: CCUS) เป็นต้น

๓) กัมพูชา: นำเสนอแนวนโยบายการพัฒนาพลังงานที่สอดคล้องไปกับแนวทางการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม พร้อมทั้งมีการวางแผนการฟื้นฟูเพื่อรองรับความต้องการพลังงานในอนาคต และการเพิ่มการใช้พลังงานสะอาดให้มากขึ้นเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน การเข้าถึงพลังงานในราคาที่เหมาะสมและมีเสถียรภาพ ทั้งนี้ กัมพูชามีแผนพัฒนาพลังงานไฟฟ้าที่ครอบคลุมถึงปี พ.ศ. ๒๕๘๓ (ค.ศ. ๒๐๔๐) นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการใช้ถ่านหินสะอาดและเทคโนโลยีการดักจับ การใช้ประโยชน์ และการกักเก็บคาร์บอน (CCUS) เพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำด้วย

๔) อินโดนีเซีย: นำเสนอแนวนโยบายด้านการพัฒนาพลังงานเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยกำหนดเป้าหมายการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ภายในปี พ.ศ. ๒๖๐๓ (ค.ศ. ๒๐๖๐) ด้วยกลยุทธ์การเพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียน ลดการสร้างโรงไฟฟ้าจากพลังงานฟอสซิล และเพิ่มปริมาณการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งพลังงานชีวมวล เพื่อรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้าทั้งในภาคขนส่งและภาคอุตสาหกรรมในอนาคต และขอเชิญชวนทุกประเทศร่วมกันส่งเสริมความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการบรรลุเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๕) สเปน: นำเสนอแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาพลังงานและเหมืองแร่ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๑-๒๐๒๕) โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าให้ได้ ๔๕ โครงการรวมกำลังการผลิตติดตั้งประมาณ ๗,๐๐๐ เมกะวัตต์ ซึ่งส่วนใหญ่กำหนดให้เป็นโครงการที่มาจากโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานในประเทศและการส่งออกพลังงานไปยังประเทศเพื่อนบ้าน โดยในแผนดังกล่าวกำหนดให้มีสัดส่วนในการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำร้อยละ ๖๕ จากพลังงานหมุนเวียน (พลังงานแสงอาทิตย์ ลม และชีวมวล) ร้อยละ ๕ และแหล่งพลังงานอื่นร้อยละ ๓๐

/๖) มาเลเซีย...

๖) มาเลเซีย: นำเสนอนโยบายด้านการพัฒนาพลังงานตามหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ (๑) การเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน (๒) การส่งเสริมการเข้าถึงพลังงานในราคาที่เหมาะสม และ (๓) การพัฒนาด้านพลังงานให้มีความยั่งยืน โดยมาเลเซียได้ประกาศเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซให้ได้อย่างน้อย ๔๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) ในภาคการผลิตไฟฟ้า การขนส่ง การก่อสร้างและอาคาร

๗) เมียนมา: นำเสนอแผนแม่บทพลังงานไฟฟ้าแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ค.ศ. ๒๐๑๔) ซึ่งกำหนดเป้าหมายในการผลิตไฟฟ้าที่ ๒๓.๖ กิกะวัตต์ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) โดยแผนแม่บทดังกล่าว ประกอบด้วยการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำร้อยละ ๓๘ ถ่านหินร้อยละ ๓๓ ก๊าซธรรมชาติร้อยละ ๒๐ และพลังงานหมุนเวียน (แสงอาทิตย์และลม) ร้อยละ ๙ ส่วนในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน เมียนมามีนโยบายดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ ๗ ในด้านพลังงาน (Sustainable Development Goal 7: SDG 7) โดยตั้งเป้าหมายให้ประชาชนเข้าถึงพลังงานไฟฟ้าให้ได้ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) อย่างไรก็ตาม เมียนมามีนโยบายที่จะปรับแผนแม่บทพลังงานใหม่ โดยการปรับลดสัดส่วนของพลังงานน้ำลงจากร้อยละ ๓๘ เป็นร้อยละ ๒๘ และลดสัดส่วนการใช้พลังงานถ่านหินลงจากร้อยละ ๓๓ เป็นร้อยละ ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) นอกจากนี้ เมียนมายังมีเป้าหมายการพัฒนาด้านประสิทธิภาพและการอนุรักษ์พลังงานในภาคอุตสาหกรรมให้ได้ร้อยละ ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) และมีนโยบายเสริมสร้างความร่วมมือด้านการซื้อขายไฟฟ้าพหุภาคีกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สปป. ลาว ไทย จีน และอินเดีย เป็นต้น

๘) ฟิลิปปินส์: นำเสนอแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาพลังงานชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๓ (ค.ศ. ๒๐๑๘-๒๐๔๐) โดยการเพิ่มกำลังการผลิตพลังงานหมุนเวียนให้ได้ ๔๕,๐๐๐ เมกะวัตต์ การลดการใช้ถ่านหินและเพิ่มการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าสำหรับภาคอุตสาหกรรมและพาณิชย์ รวมถึงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใหม่ในระบบพลังงาน รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน โดยมีการบำรุงรักษาและสร้างมาตรฐานให้ทันสมัยเพื่อรองรับสำหรับความต้องการใช้พลังงานในอนาคต

๙) สิงคโปร์: นำเสนอนโยบาย Green Plan 2030 เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสีเขียวและส่งเสริมการจ้างงานในภาคพลังงานสะอาดเพื่อการเปลี่ยนผ่านด้านอุตสาหกรรมพลังงานที่ยั่งยืนและแข่งขันได้ รวมทั้งการส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ให้ได้ ๑.๕ กิกะวัตต์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) และจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในภาคชุมชน อาทิ เทคโนโลยีไฮโดรเจน และเทคโนโลยี ดักจับ กักเก็บ และใช้ประโยชน์จากก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CCUS) เป็นต้น

๑๐) เวียดนาม: นำเสนอการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์การพัฒนาพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐-๒๐๓๐) ซึ่งแผนดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ เพิ่มการกระจายแหล่งพลังงาน และคำนึงถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน (พลังงานแสงอาทิตย์ ลม ชีวมวล และขยะมูลฝอย) ให้มากขึ้น การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ลดสัดส่วนโรงไฟฟ้าถ่านหิน และการพัฒนาโรงไฟฟ้า LNG

๑๑) ออสเตรเลีย: นำเสนอการดำเนินการตามแผนการส่งเสริมการลงทุนด้านเทคโนโลยีการปล่อยมลพิษต่ำที่ยั่งยืนปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) และมีแผนจัดทำยุทธศาสตร์ไฮโดรเจนแห่งชาติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศูนย์ส่งออกไฮโดรเจน ๕ แห่งในประเทศ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการดักจับ การใช้ประโยชน์ และการกักเก็บคาร์บอน (CCUS) รวมถึงการริเริ่มความร่วมมือการพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานระหว่างประเทศกับเยอรมนี ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร

๑๒) จีน: นำเสนอนโยบายด้านพลังงานเพื่อการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานอย่างยั่งยืน และได้ประกาศเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutrality) ภายในปี พ.ศ. ๒๖๐๓ (ค.ศ. ๒๐๖๐) โดยจะใช้แนวทางในการดำเนินการตามหลัก ๖ ประการ คือ ๑) การจัดระเบียบโครงสร้างทางพลังงาน ๒) การกระตุ้นการเปลี่ยนผ่านทางโครงสร้างด้านอุตสาหกรรม ๓) การพัฒนาการใช้

พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ๔) การพัฒนาเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ ๕) การปรับปรุงระบบลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และ ๖) การเพิ่มแหล่งดูดซับคาร์บอนในระบบนิเวศ

๑๓) อินเดีย: นำเสนอนโยบายด้านการพัฒนาพลังงานโดยมุ่งเน้นการพัฒนาพลังงานสะอาดที่มาจากพลังงานแสงอาทิตย์ซึ่งจะเป็นแนวทางหลักในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศได้ รวมทั้งให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความร่วมมือกับภูมิภาคอาเซียนตามนโยบายและยุทธศาสตร์มุ่งสู่ตะวันออก (Act East Policy) ของอินเดีย และพร้อมให้การสนับสนุนอาเซียนเพื่อมุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านทางพลังงานของภูมิภาคให้มีความยั่งยืนต่อไป

๑๔) ญี่ปุ่น: นำเสนอนโยบายด้านพลังงานเพื่อการเปลี่ยนผ่านทางพลังงาน และได้ประกาศเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) และมีเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกร้อยละ ๔๖ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) โดยการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มการพัฒนาและการใช้พลังงานหมุนเวียนให้ได้มากที่สุด และส่งเสริมเทคโนโลยีการดักจับ กักเก็บ และใช้ประโยชน์จากคาร์บอน (CCUS) รวมทั้งเทคโนโลยีไฮโดรเจน และแอมโมเนียเพื่อการผลิตไฟฟ้า เป็นต้น

๑๕) สาธารณรัฐเกาหลี: นำเสนอนโยบายพลังงานเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวอย่างเต็มที่และมีเป้าหมายลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) โดยพยายามเปลี่ยนแหล่งพลังงานเชื้อเพลิงฟอสซิลไปเป็นพลังงานหมุนเวียน ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานแบบบูรณาการ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนผ่านทางพลังงาน การพัฒนาอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำ การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านพลังงานเพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมทั้ง การยกระดับความร่วมมือกับประเทศกำลังพัฒนาภายใต้โครงการ “Green New Deal” โดยจัดตั้ง Green New Deal Trust Fund มูลค่า ๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสนับสนุนการดำเนินการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานในประเทศกำลังพัฒนาในการลดการผลิตไฟฟ้าจากถ่านหินและเพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียน ทั้งนี้ สาธารณรัฐเกาหลีจะให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศและสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑๖) นิวซีแลนด์: นำเสนอนโยบายด้านพลังงานเพื่อมุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) โดยตั้งเป้าหมายให้มีการใช้พลังงานหมุนเวียนให้ได้ร้อยละ ๑๐๐ โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาโครงการแบตเตอรี่พลังงานชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาในด้านการขนส่งและการกระจายไฟฟ้า และยังมีโครงการและแผนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาเทคโนโลยีไฮโดรเจน พลังงานชีวภาพ เศรษฐกิจชีวภาพ นวัตกรรมพลังงาน และการลงทุนด้านพลังงาน โครงการสาธิตทางพลังงาน การปรับปรุงข้อกำหนด กฎระเบียบ และนโยบายพลังงาน และโครงการความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างประเทศ เป็นต้น

๑๗) สหรัฐอเมริกา: นำเสนอนโยบายการพัฒนาพลังงานเพื่อมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาดและมีเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) ซึ่งจะดำเนินการโดยใช้แหล่งพลังงานที่ไม่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้าให้ได้ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๘ (ค.ศ. ๒๐๓๕) และตั้งเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ร้อยละ ๕๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังได้กล่าวชื่นชมประเทศสมาชิกที่มีความมุ่งมั่นในความร่วมมือ ขั้วริเริ่ม และการประกาศเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งสหรัฐฯ พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้ประเทศต่าง ๆ บรรลุตามเป้าหมาย และพร้อมส่งเสริมการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการจ้างงานในอุตสาหกรรมสีเขียวให้แก่ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งได้แสดงความเห็นว่าประเทศในภูมิภาคอาเซียนถือได้ว่าเป็นอีกกลุ่มประเทศหนึ่งที่มีบทบาทหลักในการกำหนดทิศทางเศรษฐกิจของโลก และเชื่อว่าประเทศสมาชิกอาเซียนจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้และขอให้มีการเสริมสร้างความร่วมมือด้านพลังงานที่เข้มแข็งกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ เพื่อการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวต่อไป

นอกจากนี้ ที่ประชุมรับทราบรายงานความคืบหน้าของกิจกรรมภายใต้ความร่วมมือของกลุ่มประเทศเอเซียตะวันออก อาทิ การดำเนินงานด้านประสิทธิภาพและการอนุรักษ์พลังงาน

ด้านเชื้อเพลิงชีวภาพ ด้านพลังงานหมุนเวียน รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานที่ยั่งยืนของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาทิ การส่งเสริมการพัฒนายานยนต์ไฟฟ้า แบตเตอรี่ และการส่งเสริมเทคโนโลยีเชื้อเพลิงสังเคราะห์ในยานยนต์เพื่อลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การส่งเสริมการใช้พลังงานไฮโดรเจน การเปลี่ยนผ่านจากโรงไฟฟ้าถ่านหินเป็นโรงไฟฟ้าก๊าซธรรมชาติ การส่งเสริมเทคโนโลยีดักจับกักเก็บ และใช้ประโยชน์จากคาร์บอน เป็นต้น

ในการนี้ ที่ประชุมได้ให้การรับรองถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีพลังงานแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๑๕ มีสาระสำคัญ คือ ส่งเสริมความร่วมมือด้านพลังงานของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และยืนยันความสำคัญในการจัดกิจกรรมความร่วมมือทางพลังงานระหว่างกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานเพื่ออนาคตที่ยั่งยืนสำหรับภูมิภาค รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๔.๔ การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานกับทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๗ (The 7th Dialogue between the ASEAN Ministers on Energy Meeting and the International Energy Agency: the 7th AMEM-IEA Dialogue) นาย Fatih Birol ผู้อำนวยการใหญ่ทบวงการพลังงานระหว่างประเทศได้นำเสนอทิศทางการพลังงานของโลกและแนวทางในการบรรลุเป้าหมาย Net-zero ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ สำหรับภาคพลังงาน มีการคาดการณ์ว่าในช่วงที่หลายประเทศเริ่มฟื้นตัวจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ นั้น สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนจะมีปริมาณมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และได้มีการรายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานที่ผ่านมาภายใต้ความร่วมมืออาเซียน-IEA อาทิ การจัดทำโครงการศึกษาเกี่ยวกับการซื้อขายไฟฟ้าพหุภาคี การจัดทำเอกสารแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในอาคารและระบบทำความเย็นในภูมิภาคอาเซียน และการสนับสนุนเป้าหมายด้านความมั่นคงทางพลังงานในภูมิภาคของอาเซียน

ในการนี้ ในวาระครบรอบ ๑๐ ปี ของความร่วมมือระหว่างอาเซียนและ IEA ซึ่งได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจเมื่อปี ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ให้การรับรองเอกสารแถลงการณ์ความร่วมมือด้านพลังงานอาเซียนกับทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ (Commemorative Statement on the ASEAN-IEA Energy Collaboration) มีสาระสำคัญ คือ การเสริมสร้างความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างอาเซียนและ IEA เพื่อสร้างความมั่นคงทางพลังงาน การเข้าถึงพลังงานอย่างทั่วถึงในราคาที่เหมาะสม และการพัฒนาพลังงานที่ยั่งยืนในภูมิภาคอาเซียน และดำเนินความร่วมมือที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านพลังงานอาเซียน รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๔.๕ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานกับทบวงการพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๕ (The 5th Dialogue between the ASEAN Ministers on Energy Meeting and the International Renewable Energy Agency: the 5th AMEM-IRENA Dialogue) นาย Francesco La Camera ผู้อำนวยการทบวงการพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ (IRENA) ได้นำเสนอทิศทางการเปลี่ยนผ่านพลังงานโลก ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างเสถียรภาพของพลังงานโลกด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมทั้งการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในระบบพลังงานโดยการเพิ่มสัดส่วนอุปทานพลังงานหมุนเวียน และได้มีการรายงานความคืบหน้าของกิจกรรมภายใต้ความร่วมมือของอาเซียนกับ IRENA อาทิ ความคืบหน้าของการจัดทำเอกสารทิศทางของพลังงานหมุนเวียนในอาเซียน ฉบับที่ ๒ (2nd ASEAN Renewable Energy Outlook) การจัดทำการศึกษาเพื่อประเมินความยืดหยุ่นของพลังงานระดับภูมิภาค (Regional Power Flexibility Assessment) และการจัดทำกลยุทธ์การผลิตพลังงานชีวมวลที่ยั่งยืนภายในอาเซียน

ในโอกาสนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของไทยได้กล่าวขอบคุณ IRENA ที่สนับสนุนการดำเนินงานของอาเซียนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการส่งเสริมบทบาทของพลังงานหมุนเวียนในภูมิภาคอาเซียน

ทั้งนี้ เอกสารการศึกษาต่าง ๆ ของ IRENA จะเป็นประโยชน์ต่ออาเซียนในการวางแผนการจัดหาพลังงานสะอาดให้เพียงพอต่อความต้องการของภูมิภาค รวมทั้งเชื่อว่าการส่งเสริมพลังงานชีวภาพและพลังงานชีวมวล จะช่วยให้การพัฒนาพลังงานสะอาดในอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจและส่งเสริมการสร้างงานในภูมิภาคอีกด้วย

๔.๖ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงานกับสหรัฐอเมริกา (AMEM Session with the United States) รัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ๑๐ ประเทศได้หารือกับ Miss Jenifer Granholm รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานสหรัฐฯ โดยสหรัฐอเมริกาได้นำเสนอกรอบแนวทางความร่วมมือด้านพลังงานอาเซียน-สหรัฐอเมริกา (ASEAN-US Engagement on Energy) โดยการส่งเสริมความร่วมมือด้านพลังงานในระดับรัฐมนตรีผ่านการจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีพลังงานของประเทศสมาชิกกับสหรัฐอเมริกาเป็นประจำทุกปีเพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานหมุนเวียนและเทคโนโลยีด้านพลังงาน ซึ่งจะช่วยให้อาเซียนบรรลุเป้าหมายด้านพลังงานหมุนเวียนในการผลิตไฟฟ้าที่ร้อยละ ๓๕ และเป้าหมายการลดความเข้มข้นการใช้พลังงานที่ร้อยละ ๓๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕)

ในโอกาสนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของไทยได้กล่าวแสดงความยินดีที่รัฐมนตรีพลังงานสหรัฐฯ เข้าร่วมหารือเป็นครั้งแรกกับอาเซียนในระดับประเทศคู่เจรจา และยินดีกับแนวคิดความร่วมมือด้านพลังงานอาเซียน-สหรัฐอเมริกา พร้อมทั้งแสดงความเห็นว่าการร่วมมือกับสหรัฐฯ จะช่วยส่งเสริมความมั่นคงและยั่งยืนทางพลังงาน รวมทั้งจะช่วยกระตุ้นการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานของภูมิภาคและบรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ผ่านการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีด้านพลังงานต่าง ๆ อาทิ ไฮโดรเจน ยานยนต์ไฟฟ้า ระบบจัดเก็บพลังงาน และเทคโนโลยีดักจับ กักเก็บและใช้ประโยชน์จากคาร์บอน (CCUS) เป็นต้น

๔.๗ การประชุมรัฐมนตรีโครงการบูรณาการด้านไฟฟ้าระหว่าง สปป. ลาว ไทย มาเลเซีย และ สิงคโปร์ (Lao PDR-Thailand-Malaysia-Singapore Ministerial Meeting on Power Integration Project: LTMS-PIP) รัฐมนตรีทั้ง ๔ ประเทศ ได้ให้การรับรองถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีโครงการบูรณาการด้านไฟฟ้าระหว่าง สปป. ลาว ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ (Joint Statement of the Lao PDR- Thailand-Malaysia-Singapore Power Integration Project: LTMS-PIP) มีสาระสำคัญ คือ ประเทศสมาชิกล้วนยืนยันความมุ่งมั่นในการเริ่มต้นการค้าไฟฟ้าข้ามพรมแดนจำนวน ๑๐๐ เมกะวัตต์ จาก สปป. ลาว ไปยังสาธารณรัฐสิงคโปร์ผ่านประเทศไทยและมาเลเซีย โดยใช้โครงข่ายเดิมที่มีอยู่เป็นระยะเวลาสองปี พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๖ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ พร้อมกันนั้น ประเทศสมาชิกยังได้กล่าวแสดงความมุ่งมั่นที่จะร่วมลงนามตามข้อตกลงสัญญาซื้อขายไฟฟ้า (LTMS Agreement) ซึ่งโครงการดังกล่าวมีความสำคัญที่จะนำไปสู่ความมั่นคงทางพลังงานและการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานต่อไป

๔.๘ การประชุมภาคธุรกิจพลังงานอาเซียน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ASEAN Energy Business Forum 2021: AEBF) และการจัดงานประกาศรางวัลด้านพลังงานอาเซียนประจำปี ๒๕๖๔ ASEAN Energy Award 2021 การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ในรูปแบบระบบการประชุมทางไกล โดยมีหน่วยงานด้านพลังงานทั้งภาครัฐและเอกชนจากประเทศและองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ รวมทั้งวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากทั่วโลกเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานในภูมิภาคอาเซียนรวมถึงการค้าการลงทุนด้านพลังงานในภูมิภาคอาเซียนในอนาคต

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้มีการประกาศรางวัลพลังงานอาเซียน (ASEAN Energy Awards) ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีควบคู่กับการประชุมรัฐมนตรีพลังงานอาเซียนด้านพลังงาน เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการผลิตและการใช้พลังงานหมุนเวียนและส่งเสริมประสิทธิภาพและการอนุรักษ์พลังงานให้กับกลุ่มผู้ประกอบการของประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีผู้รับรางวัลทั้งสิ้น ๓๖ รางวัล โดยแบ่งออกเป็นรางวัลประเภทต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ประเภทถ่านหิน จำนวน ๙ รางวัล

(๒) ประเภทการบริหารจัดการพลังงานในอาคารและภาคอุตสาหกรรม ยอดเยี่ยม จำนวน ๕ รางวัล

/(๓) ประเภทอาคาร...

(๓) ประเภทอาคารอนุรักษ์พลังงาน จำนวน ๙ รางวัล

(๔) ประเภทอาคารสีเขียว จำนวน ๑ รางวัล

(๕) ประเภทโครงการด้านพลังงานหมุนเวียน ๑๐ รางวัล

(๖) รางวัลประกาศเกียรติคุณบุคคลดีเด่นด้านพลังงานในอาเซียน ประจำปี ๒๕๖๔ ซึ่งบุคลากรจากประเทศไทยที่มีบทบาทสำคัญในเวทีพลังงานของภูมิภาคอาเซียนในช่วงที่ผ่านมาได้รับรางวัลจำนวน ๒ ท่าน ได้แก่ ๑) นายประพนธ์ วงษ์ท่าเรือ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน และ ๒) นายภูมิ ศรีสุวรรณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน

๔.๙ บทบาทของไทยและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการประชุม

ประเทศไทยได้แสดงบทบาทในเวทีดังกล่าวโดยได้แสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับสถานการณ์พลังงานในปัจจุบันให้ที่ประชุมทราบว่า อาเซียนต้องร่วมมือกันโดยการคำนึงถึงสำคัญในด้านการจัดหาพลังงานให้เพียงพอต่อความต้องการ มีเสถียรภาพ สามารถซื้อหาได้และเกิดความยั่งยืน รวมทั้งมุ่งขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานจากแหล่งเชื้อเพลิงฟอสซิลสู่พลังงานสะอาดมากยิ่งขึ้น โดยการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านพลังงานสะอาดเพื่อนำพาอาเซียนไปสู่ระบบพลังงานคาร์บอนต่ำในอนาคต ประเทศไทยยินดีให้การสนับสนุนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการความร่วมมือพลังงานอาเซียนในสาขาความร่วมมือต่าง ๆ รวมถึงกรอบความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาและองค์การระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการประชุม คือ การได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างความร่วมมือด้านพลังงานในภูมิภาคกับประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศคู่เจรจาและองค์การระหว่างประเทศ อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคพลังงานของไทยต่อไป

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพลังงานขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๙ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

กองการต่างประเทศ

โทร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๕๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ onvarava@energy.go.th